

Interreg Europe DETOCS hanke

Kokemusten vaihtoa Kreetalla

23.–24.10.2024, Interreg Europe hankkeen **DETOCS – Decarbonising the Tourism Industry Post Covid-19 Support**, hankekonsortio ja sidosryhmät kokoontuivat Kreikan Kreetalla Mediterranean Agronomic Institute of Chaniaan (MAICh) neljänteen alueiden väliseen kokemustenvaihtotilaisuuteen ja ohjausryhmän kokoukseen. Kahdeksan kumppanialueen edustajat kokoontuivat vaihtamaan parhaita käytäntöjä, keskustelemaan edistymisestä ja tutkimaan yhteisiä toimia matkailualan hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Tilaisuudessa esiteltiin alueellisia menestystarinoita, joissa korostettiin innovatiivisia lähestymistapoja matkailun energiatehokkuuteen.

gian yhteisöjä ja geotermisiä lämmitysratkaisuja.

Opintomatkat tarjosivat osallistujille ensikäden tutustumisen kestäväen matkailun käytäntöihin Kreetalla. Yksi merkittävä kohde oli ympäristöstävällinen lomakeskus, jossa sovelletaan energiansäästöratkaisuja ja kiertotalouden periaatteita. Tapahtuman päätteeksi pidettiin ohjausryhmän kokous, jossa kumppanit tarkastelivat hankkeen välitavoitteita ja keskustelivat tulevista yhteistyöhön liittyvistä tuotoksista, kuten DETOCSin kestäväen matkailun strategioita koskevasta temaattisesta opaskirjasta (tulossa pian!).

Neljäs kokemustenvaihtotapahtuma vahvisti DETOCS-hankkeen tehtävää. Tehtävänä on tukea matkailualan vihreää siirtymää edistämällä tiedonvaihtoa ja alueiden välistä yhteistyötä. [Lue lisää tapahtumasta ja opintokäynneistä nettisivuiltamme.](#)

Kreetan maakunta, Maltaan yliopisto ja Thermopolis jakoivat strategioita hiilijalanjäljen pienentämiseksi ja tarjosivat arvokkaita kokemuksia, joita voidaan soveltaa eri yhteyksissä. Tämän jälkeen järjestettiin avoin foorumi hyvien käytännöistä, jossa Slovenian, Italian, Bulgarian, Alankomaiden, Suomen ja Unkarin edustajat esittelivät muun muassa majatalojen energia-katselmuksia, uusiutuvan ener-

Tässä numerossa

Neljäs hanketapaaminen Kreetalla	1
Alueelliset kuulumiset.....	2-5
Tietoa hankkeesta	5
Yhteystiedot.....	5

Tulevaa

Seuraava partnerikokous Italian Campobassossa
21.– 22.5.2025

Hankkeen budjetti

Kokonaisbudjetti:
1 980 883 €

EAKR rahoitus:
1 567 416,40 €

Hankeaika

1.3.2023 – 31.5.2027

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

Interreg Europe DETOCS
Project

@DETOCS_Project

[www.interregeurope.eu/
detocs](http://www.interregeurope.eu/detocs)

DETOCS

Yhteinen temaattinen opas

DETOCS-hankeessa valmistelaan yhteistä teemakohtaista opaskirjaa Euroopan matkailualan hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tukemiseksi. Hankkeen tuloksena syntyvässä oppaassa, jota ohjaa **Mediterranean Agronomic Institute of Chania (CIHEAM MAICH)**, tarjotaan käytännön ratkaisuja energiatehokkuustoimenpiteistä virtuaalimatkailun kaltaisiin innovatiivisiin lähestymistapoihin, jotka on räätälöity erilaisiin ilmasto- ja liiketoimintatyypeihin.

Opas käännetään kansallisille kielille ja asetetaan saataville verkkoon, jotta poliittiset päättäjät ja matkailualan sidosryhmät voivat edistää kestävää muutosta. Opas julkistetaan virallisesti Bulgarian viimeisessä energiatehokkuustapahtumassa, johon sisältyy opintokäyntejä ja poliittisia keskusteluja.

Pysy kuulolla julkaisusta DETOCS hankkeen verkkosivulla!

Alueelliset kuulumiset

DETOCS-hankekonsortioon kuuluu 13 hankekumppania ja yksi neuvoo-antava kumppani yhdeksästä Euroopan maasta. Hankekumppanit Sloveniasta, Kreikasta, Maltasta, Suomesta, Italiasta, Bulgariasta, Unkarista ja Alankomaista ovat jatkaneet edistymistä kestävä matkailun hyvien käytäntöjen tunnistamisessa.

Slovenia

Sloveniassa DETOCSin pääpartneri, **Local Energy Agency Spodnje Podravje (LEASP)**, on nostanut uusiutuvan energian keskitetyn asiointipisteen (OSS) esiin DETOCSin hyväksymänä parhaana käytäntönä, joka osoittaa, miten keskitetyllä tuella voidaan nopeuttaa uusiutuvaan energiaan tehtäviä investointeja. Hallinnollisen monimutkaisuuden ja selkeiden tietojen puutteen poistamiseksi perustettu OSS yksinkertaistaa yksityishenkilöiden, yritysten ja kuntien prosesseja. Borzenin hallinnoima ja 36 neuvontatoimiston tukema OSS tarjoaa maksutonta asiantuntijaohjausta, vähentää byrokratiaa ja lisää sijoittajien luottamusta. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus järjestää 1400 neuvontakäyntiä, joista 60 %:n odotetaan toteuttavan hankkeita.

(Yllä) LEASP työskentelee sidosryhmänsä kanssa kartoittaakseen kestävä matkailua koskevia hyviä käytäntöjä Sloveniassa.

Kesäkuusta 2024 lähtien toiminut Ptujin paikallinen yhteyspiste on tarjonnut jo yli 80 konsultaatiota, mikä kertoo vahvasta kysynnästä. Menestyksen innoittamana DETOCS-kumppanit MAICH ja Campobasson kunta tutkivat OSS-malliin perustuvia pilottitoimia uusiutuvaan energiaan tehtävien investointien helpottamiseksi alueillaan.

Yhdistämällä institutionaalisen tuen, asiantuntijatuen ja digitaaliset työkalut OSS tarjoaa suunnitelman uusiutuvan energian palvelujen laajentamiseksi koko Euroopassa.

Kreikka

Neljäs alueellinen sidosryhmätapaaminen Kreetalla pidettiin virtuaalisesti 12.12.2024, ja siihen osallistui kuntien, hotellijärjestöjen,

kauppakamarien, hotellinomistajien ja opilaitosten edustajia. Keskusteluissa keskitettiin alueellisiin energiahaasteisiin ja kolmeen ehdotettuun hyvään käytäntöön: ilmastonmuutoksen seurannan verkkoalusta, kuntien tuki paikallisille energiahankkeille ja sähköistä liikennettä koskevat aloitteet Hanian kaupungissa.

(Yllä) Näkymä Euphoria-hotellista Kreetalla, jossa DETOCS-hankkeen partnerit ja sidosryhmät vierailivat lokakuussa 2024.

Mediterranean Agronomic Institute of Chania (CIHEAM MAICH), teknisenä kumppanina ja **Region of Crete**, poliittisena päättäjänä, työskentelevät yhdessä varmistakseen, että DETOCS-hankkeesta saadaan pysyviä tuloksia, jotka johtavat lopulta merkityksellisiin ja vaikuttaviin poliittisiin muutoksiin. MAICH johtaa myös "yhteisen temaattisen oppaan" kehittämistä, joka toimii DETOCSin keskeisenä apuvälineenä seuraavien kahden lukukauden aikana.

Malta

Maltalaiset osallistuivat aktiivisesti Kreetalla järjestettyyn alueidenväliseen kokoukseen, jonka jälkeen Malta järjesti 18.2.2025 neljännen alueellisen sidosryhmätilaisuuden. Kokouksessa keskityttiin Maltan kannalta merkityksellisten hyvien käytänteiden kartoittamiseen ja keskusteluun, samalla pohdittiin Kreetan kokouksessa saatuja oivalluksia.

Tapahtuman aikana tunnistettiin useita mahdollisia esimerkkejä hyvistä käytänneistä, mikä loi selkeät puitteet sille, että Interreg Europe hyväksyi Maltan ensimmäisen hyvän käytännön esimerkin ja julkaisi sen Policy Learning Platformilla.

Tämä aloite, nimeltään GUEST—josta voit lukea [täältä](#)—sitouttaa majatalojen omistajia tarjoamalla sponsoroituja energiakatselmuksia, jotka auttavat heitä ymmärtämään energiankulutustaan, toteuttamaan yksinkertaisia energiatehokkuustoimenpiteitä ja saamaan rahoitusta uusiutuvan energian ratkaisuihin toimipaikoissaan.

(jatkuu sivulla 3)

University of Malta ja Office of the Deputy Prime Minister ja Ministry for Foreign Affairs and Tourism (kuva yllä) tekevät yhteistyötä erinomaisten tulosten saavuttamiseksi Interreg Europe DETOCS hankkeessa.

Suomi

6.2.2025 DETOCS kumppanit Suomesta — **Thermopolis ja Etelä-Pohjanmaan liitto** — järjestivät neljännen alueellisen sidosryhmätapaamisen Seinäjoella, jossa keskityttiin Etelä-Pohjanmaan vastuullisiin matkailuyrityksiin. Kokous ylitti odotukset ja esitteli lukuisia matkailualan toimijoita, jotka ovat viime aikoina ottaneet merkittäviä askelia kohti kestävien käytäntöjen edistämistä.

Monet yritykset ovat saaneet ympäristösertifikaatteja, kuten Ekokompassi ja Green Key, ja ovat mukana Sustainable Travel Finland -ohjelmassa.

Tapaamisessa (kuva yllä) esiteltiin Etelä-Pohjanmaan ensimmäinen hyvä käytäntö: Etelä-Pohjanmaan matkailufoorumi. Tämä pysyvä yhteistyömalli vahvistaa matkailun kehittämistoimia tuomalla yhteen alueen matkailu- ja palvelualojen yrittäjiä ja matkailun kehittäjiä.

Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelmaa päivitetään parhaillaan, ja uusi versio on tarkoitus hyväksyä vuoden 2025 loppuun mennessä. Kevät 2025 on ratkaiseva aika vaikuttaa tämän ohjelman sisältöön. Tämän helpottamiseksi huhtikuussa 2025 järjestetään työpaja, johon kutsutaan matkailutoimijoita antamaan panoksensa ja ehdotuksensa maakuntaohjelmaan. Tämä on tilaisuus kerätä arvokasta palautetta, jotta DETOCS-hankkeen teemat ja tavoitteet saadaan paremmin esiin päivitetystä politi-

ikka. Lisäksi työpaja toimii foorumina, jossa esitellään muiden kumppaneiden, kuten Maltaan GUEST-hankkeen, hyviä käytäntöjä ja pohditaan uusia hankeideoita Etelä-Pohjanmaalle.

Italia

Campobasson kunta järjesti helmikuussa neljännen alueellisen sidosryhmäkokouksen Campobassossa, jossa esiteltiin kestävän matkailun keskeisiä aloitteita. Tärkein ehdotus on alueellisen energiayhteisön (TEC) perustaminen uusiutuvan energian käytön ja energiaomavaraisuuden edistämiseksi.

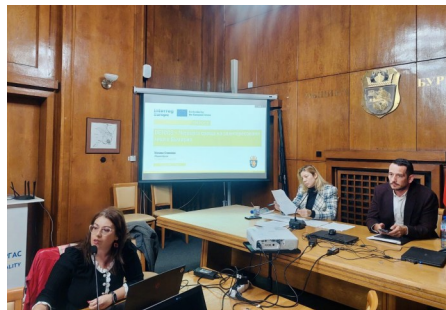
Toinen keskeinen toimi on "Hiilivapaa"-luokitusjärjestelmän käyttöönotto yrityksille ja julkishallinnolle, mikä kannustaa osallistumaan uusiutuvan energian hankkeisiin. Lisäksi ME&ENERGY-palvelupisteet tukevat paikallisia yrityksiä niiden energiamuutospyrkimyksissä.

Nämä toimet ovat linjassa kansallisen kestävyyspolitiikan kanssa, ja niitä täydennetään kestävään liikkuvuuteen liittyvillä aloitteilla, kuten sähköautokannoilla ja laajennetulla latausinfrastruktuurilla, joilla pyritään parantamaan alueellista liikennettä ja matkailijoiden saavutettavuutta. Yhdessä nämä toimet tekevät Campobassosta kestävän matkailun kehittämisen edelläkävijän.

Bulgaria

DETOCS-hankkeen neljäs kokous pidettiin 21.11.2024 Burgasin kunnan neuvoston istuntosalissa samaan aikaan Burgasin pormestarin johtaman matkailualan neuvonantavan toimikunnan kokouksen kanssa.

Tapahtuma (kuva alla) kokosi yhteen laajan joukon sidosryhmiä, mukaan lukien **Burgasin kunnan**, kunnallisten yritysten ja eri komiteoiden edustajia. Muita osallistujia olivat Burgasin alueellisen matkailujaoston, Burgasin alueellisen matkailuyhdistyksen ja Bulgarian ilmasto- ja terveysmatkailu yhdistyksen johtajat. **Regional Energy Agency of Pazardzhik (REAP)** osallistui verkossa.

Kokouksessa esiteltiin DETOCS-hankkeen keskeiset tavoitteet ja edistyminen sekä esiteltiin uusiutuvien energialähteiden ja

(jatkuu sivulla 4)

DETOCS Hyvien Käytäntöjen Esite

Olemme innoissamme uudesta **DETOCSin Hyvien Käytäntöjen Esitteestä** (tulossa elokuussa 2025), jossa esitellään kestävän matkailun käytäntöjä jokaisesta kahdeksasta kumppanimaasta eri puolilta Eurooppaa. Esitteessä tuodaan esiin kaikkien kumppaneiden tunnistamat merkityksellisimmät hyvät käytännöt, ja se tarjoaa arvokasta tietoa eri alueiden ponnisteiluista.

Esitteen tarkoituksena on jakaa näitä inspiroivia esimerkkejä alueellisten sidosryhmien kanssa, tarjota tilaisuuksia oppia toisiltaan ja ottaa käyttöön parhaita käytäntöjä vihreämmän matkailualan kehittämiseksi. Kaikki yhteistyökumppanit painattavat ja jakavat esitteen paikallisille sidosryhmilleen varmistaen, että nämä innovatiiviset ratkaisut ovat laajalti saatavilla.

Mitä odottaa?

- 8 maan esimerkkejä kestävän matkailun ratkaisuksista.
- Parhaat käytännöt energia- tehokkuudessa, jätteiden vähentämisessä ja ekotietoisessa matkailussa.
- Tosielämän esimerkkejä paikallisilta matkailutoimijoilta, hotelleilta ja matkakohteilta.
- Mahdollisuus ottaa käyttöön oman alueesi kannalta olennaisia käytäntöjä kestävämmän tulevaisuuden saavuttamiseksi.

Tämä arvokas materiaali, jonka tarkoituksena on inspiroida ja tukea kestävä matkailua kaikkialla Euroopassa, on tulossa elokuuhun 2025 mennessä!

Miten virtuaalimatkatkailu voi auttaa vähentämään hiilidioksidipäästöjä Alankomaiden matkailualalla?

Middelburgin kunta selvittää DETOCS-hankkeessa virtuaalimatkatkailun roolia matkailualan hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä. Virtuaalimatkatkailu, johon kuuluu AR:n ja VR:n kaltaisia teknologioita, antaa ihmisille mahdollisuuden tutustua kohteisiin digitaalisesti matkustamatta. Tämä auttaa vähentämään päästöjä, tukee saavutettavuutta ja voi vähentää massaturismia.

Middelburgin kunta pohtii erityisesti, miten virtuaalikerrokset, kuten tutustuminen 1600-luvulla rakennettuun *Kuiperspoortiin* (kuvassa yllä), voisivat olla kestävä ratkaisu matkailulle.

Kaupunki pyrkii käyttämään virtuaalimatkatkailua keinona ympäristöystävällisten matkailukäytäntöjen edistämiseksi DETOCS-hankkeessa.

biopoltoaineiden käytön edistämistä koskeva pitkän aikavälin ohjelma vuosiksi 2021-2030, joka on tarkoitus päivittää hankkeen aikana. Asiantuntijat jakoivat myös kokemuksia ja parhaita käytäntöjä Kreetan Hanian alueelta, jossa matkailukohteissa on toteutettu energiatehokkaita ratkaisuja. Keskusteluissa keskityttiin siihen, miten samankaltaisia lähestymistapoja voitaisiin mukauttaa paikallisiin olosuhteisiin Burgasissa ja sitä ympäröivillä matkailualueilla.

Kokouksessa luotiin perusta yhteistyön vahvistamiselle ja energiatehokkaiden ja kestävien käytäntöjen täytäntöönpanon edistämiseksi Bulgarian matkailualalla.

Unkari

DETOCS-hankkeen unkarilaiset sidosryhmät kokoontuivat 13.2.2025 DámPont Eco-tourism Visitor Centreen "Sustainable Tourism in the Central Danube Region" tapahtumaan, jota isännöi **Central Danube Development Agency Nonprofit Ltd. (CDDA)**.

Tamásin kaupunginjohtajan Ferenc Porgan ja CDDA:n teknisen johtajan Zsuzsanna Sándor-Majorosin avauspuheenvuorojen jälkeen kansainvälinen projektipäällikkö Eszter Mimi Kocsis esitteli DETOCS-hankkeen edistymistä.

Innotime Hungary Oy:n toimitusjohtaja Júlia Nagy kertoi Unkarin kestävä matkailun mahdollisuuksista. Tämän jälkeen vierailtiin DámPontin kohteessa, joka sai hiljattain "Good Travel Seal" -sertifikaatin ja osoitti, miten kestävä kehitys voidaan integroida matkailuun.

Tapahtumassa järjestettiin myös vuorovaikutteinen työpaja, jossa keskusteltiin siitä, miten kestävä matkailu voi auttaa muuttamaan paikkakunnat, nähtävyydet ja majoituspaikat kestäviksi matkailukohteiksi. Yksi kokouksen keskeisistä havainnoista oli, että sekä asiakkaiden että palveluntarjoajien käyttäytymistä on muutettava.

Tämän saavuttaminen edellyttää avoimia, mitattavissa olevia kestävä kehityksen

seurantajärjestelmiä, joita tuetaan kouluksella. DETOCS-hankkeesta saatujen kokemusten perusteella Unkarin toimenpideohjelmassa esitettyä matkailun hallintajärjestelmää olisi tarkistettava siten, että siihen sisällytetään kestävyys ja käyttäytymisen muutos keskeisinä osatekijöinä. Näin varmistetaan, että kestävä matkailun periaatteet sisällytetään alueen tuleviin matkailustrategioihin.

Alankomaat

Middelburgissa Alankomaissa järjestettiin 12.11.2024 kestävä matkailun kehittämistä käsittelevä työpaja yhteistyössä Impulsin kanssa. Tilaisuudessa keskityttiin matkailun kestävämpään kehittämiseen etenkin historiallisissa rakennuksissa, jotka vaativat erityistä huomiota suojelustatuksensa vuoksi.

(Yllä) 12.11.2024 työpaja Middelburgissa, jossa tutkittiin energiansäästöratkaisuja historiallisiin matkailurakennuksiin säilyttäen niiden kulttuuriperintöarvo.

Työpaja toi yhteen matkailuyrittäjiä, poliittisia päättäjiä ja kestävä kehityksen asiantuntijoita, ja työpajassa tarkasteltiin energiansäästöratkaisuja kulttuurin ja arkkitehtuurin säilyttämisen ohella. Osallistujat sovelsivat Theory of Change -menetelmää kehittääkseen strategioita energiatehokkuutta, vedensäästöä ja jätehuoltoa varten.

Keskeisiä keskustelunaiheita olivat sidosryhmien aktivointi, tukiohjelmien hyödyntäminen sekä matkailuyritysten ja kestävä kehityksen asiantuntijoiden välisten verkostojen vahvistaminen. Lisäksi korostettiin kestävyden taloudellisia etuja, kuten kustannussäästöjä ja ympäristötietoisten matkailijoiden houkuttelemista.

Middelburgin kunta laatii esitteen jossa esitellään matkailuyrityksille käytännön kestävyystoimenpiteitä. Tämä aloite vastaa EU:n ilmastotavoitteisiin ja osoittaa, miten historialliset kohteet voivat ottaa kestävä kehityksen huomioon säilyttäen samalla kulttuuriperintöarvonsa. Middelburg pitää esitettä hyvänä käytäntönä, jota voidaan soveltaa myös muilla EU:n alueilla.

Miksi DETOCS?

Interreg European **DETOCS – DEcarbonising the TOURism Industry Post Covid-19 Support** hankkeen tavoitteena on tukea EU:n matkailuinfrastruktuurin elpymistä Covid-19 pandemian jälkeisen energiakriisin keskellä kestäväällä ja vähähiilisellä tavalla. Näin DETOCS noudattaa EU:n pitkän aikavälin politiikkaa talouden hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Hankkeen toteuttamisen aikana kartoitetaan kestävä matkailun hyviä käytäntöjä ja vaihdetaan niitä kumppani-alueiden kesken Sloveniassa, Kreikassa, Maltassa, Suomessa, Italiassa, Bulgariassa, Unkarissa ja Alankomaissa. Samalla hankekumppanit pyrkivät parantamaan asiaan liittyvää politiikkaa alueellaan kehittämällä valmiuksia osallistuvilla alueilla ja ottamalla käyttöön toimintatapoja, jotka ovat osoittautuneet menestyksekkäiksi muilla alueilla.

DETOCS edistää EU:n koheesiopolitiikkaa ja erityisesti **“Poliittista tavoitetta 2 (PO2): Ympäristöystävällisempi ja vihreämpi Eurooppa”**, koska sillä edistetään matkailun infrastruktuurin siirtymistä puhtaaseen ja kestäväan energiaan. Nelivuotisen DETOCS-hankkeen kokonaisbudjetti on **1 980 883 €**, josta **1 567 416,40 €** saadaan Interreg-rahastoista.

DETOCS hankkeen viides kokemustenvaihtotilaisuus

DETOCS-hankkeen partnereiden ja sidosryhmien viides kokemustenvaihtotilaisuus järjestetään 21.-22.5.2025 Campobassossa, Italiassa, Campobasson kunnan isännöimänä. Kaksipäiväisessä ohjelmassa on työpajoja, opintokäyntejä ja strategisia suunnittelutunteja, joilla edistetään yhteistyötä ja tiedonvaihtoa kestävämmän matkailualan puolesta.

Yhteys (englanniksi)

Tea Potocnik (LEASP)

Pääpartneri

tea.potocnik@lea-ptuj.si

 Interreg Europe DETOCS Project

 @DETOCS_Project

 www.interregueurope.eu/detocs

Co-funded by the European Union

DETOCS

DEcarbonising the TOURism Industry Post Covid-19 Support

Check out our DETOCS project video!

Watch our project video for a glimpse into who we are and what we are aiming to achieve.

[Watch the DETOCS project video](#)

Hankekonsortio

GREEN

Local energy agency Spodnje Podravje (SI) - Pääpartneri

Mediterranean Agronomic Institute of Chania - CIHEAM MAICh (EL)

Region of Crete (EL)

University of Malta (MT)

Office of the Deputy Prime Minister and Ministry for Foreign Affairs and Tourism (MT)

Thermopolis Oy (FI)

Etelä-Pohjanmaan liitto (FI)

Municipality of Campobasso (IT)

Regional Energy Agency - Pazardjik (BG)

Burgas Municipality (BG)

Central Danube Development Agency Nonprofit Ltd. (HU)

Middelburg Municipality (NL)

The European Institute for Innovation-Technology (DE)

1.57 M
EU FUNDING

Mar 2023
May 2027